

Prvi sneg.

I.

godaj zjutraj se je Francelj napol prebudil in privzdignil zaspano glavo. Uprl je zaspane oči v gosto temo, ki je še gospodarila po sobi. Ta hip je v peči votlo zadonelo od velikega železnega lonca, ki ga je mati potiskala k ognju. Iz kuhinje pa mu je zadonelo na uho nerazločno govorjenje. Fantu se je zazdelo, da je ujel besedo: sneg. Ali isti hip mu je že tudi omahnila glava nazaj na vzglavje, in Francelj je spet zasnul.

Čez nekaj časa so v kuhinji zaropotala drva, ki jih je nekdo vrgel na tla. Ropot je Francelja spet zbudil. Sanjalo pa se mu je ravno, da je padlo snega do kolen. Dobro je to vedel. Toda takoj nato se je domislil, kakor da je že prej nekaj slišal o snegu, česar pa zdaj ni mogel dognati, je-li bilo tisto resnica ali samo sanje. Sneg pa je bil kakor za vse otroke tako tudi za našega Francelja nad vse važen in pomemben pojav, tembolj, ker je bil to prvi sneg tistega leta. S snegom pač nastopi nova doba za mladino, novo veselje in nove skrbi. Francelju je ob tej misli hitro šinilo v glavo kepanje, drsanje in sankanje in sneženi možakarji, ki jih bo ustvarjal, in sto in sto drugih stvari, ki so vse izpeljive samo pozimi v snegu.

Zato ga je tako razvnela ta vest o snegu, čeprav še ni bil čisto na jasnem, ali je pal sneg v resnici ali samo v njegovih sanjah.

In začel je ugibati, kako je pravzaprav: ali je res slišal nekaj o snegu iz kuhinje, ali se mu je le sanjalo. O tem je ugibal nekaj minut in se trudil, da dožene, kaj je res. Ali, plent vendar! — nikakor ni mogel priti na jasno. Če se je oklenil prvega, so mu resnične sanje izpodbile ves up; če se je pa hotel sprijazniti s sanjami, se mu je nehote oglasil dvom in mu razdiral zvezo. Nejevoljen sam nase je že mislil planiti pokonci in steči k oknu, da pogleda, kako je s to rečjo, toda čudnobrž ga je premagala spet dremavost, in Francelj je vnovič zaspal ter spal tako trdno, da je preslišal celo očetovo ctepanje z zasneženimi čevlji na hišnem pragu. Prebudilo ga je šele neko zvonjenje. Zvonilo je namreč k zornicam, ker je bilo v adventu.

Ko je odzvonilo, je stopila v izbo mati, privila svetiljko pod stropom, odprla vrata v kamro in zaklicala: »Vstanite! K maši je že odzvonilo. Pa hitro, brž!«

In je poklicala vse tri po imenu drugega za drugim, in vsakega posebej zdramila iz spanja.

Prvi se je odzval Francelj.

»Mamica, ali je res padel sneg?« je vprašal.

»Res, res. Le brž vstani in se obleci, da gospod ne bodo čakali na ministranta.« — Francelj je namreč ministriral pri maši — zato ga je mati še bolj naganjala.

»Halo! Peter, Janez, pokonci! Vstanita in poglejta: sneg imamo, sneg!«

Tako je zdaj Francelj dramil svoja dva, še bolj zaspana bratca, ker se jima ni nič mudilo v cerkev. Pa ju menda tudi sneg ni toliko zanimal kot Franclja. Bila sta namreč malo starejša od njega. Ker pa Francelj ni nehal klicati, se je Janez, najstarejši, razhudil in zarohnel nad njim:

»Ti in tvoj sneg! Kaj pa rogoviliš po sobi, jesihar!«

Francelj se je že pri oknu zanimal, če je snega res padlo do kolen, kakor se mu je bilo sanjalo. Pa tega ni mogel spoznati. Napol oblečen in obut za silo je šel nato ven in se prepričal, da je snega padlo še prav malo — komaj za dva prsta visoko.

Ko se je vrnil v sobo, sta bila brata že pokonci. Pa so se umivali in oblačili vsi skupaj. Toda šmenta! onadva, ki sta vstala pozneje, sta bila prej opravljena kot Francelj. Njemu se je namreč odtrgal najprej jermenček pri enem čevlju, potem pa še pri drugem, in to ga je zamudilo in hudo ujezilo. Brata sta se mu posmehovala. To ga je še bolj razongavilo. Potem je imel novo neprijetnost: zamudo s kapo in suknjičem, ki ju ni mogel najti v temni kamri. Iskal je in vse premetal povesod, pa nič ni našel. To ga je tako pograbilo, da se je že glasno jezil in zabavljaj bratoma, češ, da sta mu onadva nalašč kam skrila, medtem ko je bil on zunaj. Brata sta mu ugovarjala, se posmehovala in ga še celo dražila. Dalje se pa nista brigala zanj. Ko sta bila gotova, sta brez Franclja odšla v cerkev. Mati in sestra sta pa odšli še pred njima.

Zdaj je prinesel Francelj iz sobe svetiljko in pričel stikati in brskati po vseh luknjah v kamri. Ker je bil razburjen, so se mu tresle roke, in še svetiljko bi bil kmalu razbil. Odneseł jo je nazaj, ne da bi bil kaj našel.

Najti pa teh reči tudi mogel ni v kamri, ker ju tam sploh bilo ni. Suknjič se je namreč mirno greł v sobi za pečjo, kapa se je pa hladila v kotu za mizo še prav tako, kakor jo je bil tja vrgel on sam v svoji nerednosti in zaspanosti prejšnji večer. On pa je hotel oboje imeti zdaj na vsak način v kamri in se je strašno hudoval še naprej nad bratoma, češ, da sta onadva vsega kriva.

Medtem je pri cerkvi vnovič pozvonilo. Maša se je pričela. Franclja je streslo, toda suknjiča le ni bilo in ga ni bilo... Naš ministrant je spoznal, da bo moral ostati doma. Ves iz sebe od jeze in razburjenosti se je vrgel na posteljo in začel ihteti: »Nič! Pa ne grem! Brez suknjiča in brez kape že ne grem. Pa ne grem — in tudi v cerkev ne grem. Naj le ministrira mežnar sam, če hoče!«

V hišo je stopil oče. Francelj v kamri je utihnil, se potuhnil in pridržaval sapo. Oče je vzel s klina pri peči svoj havelok, ga ogrnil, nato pa ugasnil svetiljko pod stropom in tudi odšel. Vrata za sabo je zaklenil in vtaknil ključ v žep, misleč, da gre zadnji iz hiše kot navadno.

»Zdaj pa imam!« si je mislil Francelj, ko je zaškrtał ključ v vratih. Postalo mu je tesno okrog srca, nekoliko zato, ker bo brez maše, in še bolj, ker ga ne bo pred oltarjem, kar bodo takoj vsi opazili. Če bi ne bil ministrant, bi že kako prepričal, da je bil v cerkvi na takem kraju seveda, da ga niso videli.

Zdaj pa — kako? Takoj bodo nad njim vsi: »Kje si pa bil? Kje? Kje? Zakaj te pred oltarjem ni bilo?«

Najhujša in najstrožja bo seveda mati, ker je najbolj vnetá za božjo reč in najbolj pobožna. To bo ploha, če ne bo še toča, toča. — Palica bo pela, to je kakor enkrat ena.

Začelo je Franclja skrbeti, kajti palice se je bal. In sramotna se mu je zdela in grda, da je videti ni mogel in še manj trpeti. Kolikokrat jo je že skrivaj zlomil ali skrnil! Toda palica je bila le še vedno pri hiši. Imela je svoj stalni prostor na najvišji polici ob skledniku.

Tudi to jutro mu je nenadoma šinilo v glavo, da bo najboljšé, če palico lepo skrije ali jo zlomi in vrže v peč. Medtem, ko jo bodo iskali ali dobili drugo, se bo on že lahko kako izmuznil iz hiše in ubežal kam. Tačas bo pa naval najhujše jeze minul, kakor navadno, in on bo rešen vsega najhujšega.

Ko je pričela počasi lezti prva svetloba skozi okna v hišo, se je Francelj spravil iz kamre v sobo ter se približal skledniku. Pogledal je gor: palica je bila na svojem mestu. V skledniku pa je bilo tudi šest lončenih skled in še nekaj druge posode. Francelj se je spel na klop, da pograbi in potegne palico dol. O komedija vendar —! Ta hip, ko se je oprijel z levo roko sklednika, z desno pa segel po palici, privzdignivši se na prste; ta hip — — ali niso odrekli vsi zgornji žebliji pri skledniku, in sklednik je zropotal z vso svojo težo in s skledami vred na tla, on sam pa telebil ob peči pod klop, kot je bil dolg in širok. Zašklepetale so sklede po tleh in se razletele na sto in sto kosov. Sklednik se je tudi polomil pri padcu, ubil šipo v oknu — in polomija je bila neznanska. Bog se usmili!

Francelj se je precej udaril. A kaj to — ustrašil, ustrašil! Kar sapo mu je zaprlo; samo zijal je, zijal z očmi in z usti, toda ziniti ni mogel ničesar.

Ko se je malce zavedel, mu je bila prva skrb, kako bi se kam skrnil ali ubežal. Oh, če se ne skrije, bo joj in lom, kakor da je šla vsa hiša na cepere! Kajti podreti in polomiti sklednik, razbiti šest skled in še šipo povrhu, to tudi ni za vsak dan... Še neznansko huje bo to, kakor zamuditi mašo in ministriranje povrhu zaradi jopiča in kape v sam delovni dan. Zato proč, iz hiše ven, kamorkoli! — Toda kako? — — Vrata so zaklenjena — —

Franclju postane hudo in tesno okrog srca kakor še nikoli prej. Oh, Bog ti pomagaj, kako bi se skrnil, kako se izmazal?

Nenadoma se mu pa posveti v glavi. Vstane in jo ubere nazaj v kamro. Tam se nekoliko ogleduje in pomišlja, pa je bil takoj gotov s svojim načrtom: »Sila kola lomi — in tudi to bo dobro!« Kar brž začne znašati raznovrstno ropotijo: sveženj cunj, ki so ležale v košari, dva para očetovih štibal, en par copat, pručico in še en stolček in še nekaj ropotije in vse to zmeče in razstavi pod očetovo posteljo. Potem se splazi od strani za to ograjo in se stisne v najbolj oddaljeni in najtemnejši kotic, misleč, ta navlečena roba ga bo branila vsega hudega ta nesrečni dan.

Toda zgodilo se je drugače, kakor je Francelj pričakoval.

(Konec.)

***